

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidai“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliušas. Adresas: Mairūnų 27, Laikraštis. 21.

Londonas

Pirmadienis, 1946. III. 11 d.

/III metai/

Nr. 57 /94/

D. I. E. N. O. S. I. N. F. O. R. M. A. C. I. J. A

CHURCHILLIS DAR KARTĄ PASISAKĖ UŽ ANGLISKAI KALBANČIŲ TAUTŲ SĄJUNGĄ

Richmond, Virginia /AP/. Winstonas Churchillis kovę 8 d. pasakė, kad taika negali būti išlaikyta pavojingu metu atidedant į šalį karių pajėgų plėtojimą. Savo kalboje Virginijos parlamente, kuris yra vienas seniausių įstatymų leidžiamųjų organų Amerikoje, Churchillis pakartojo savo Fultone pasakytas kalbos pagrindinę mintį, pasisakydamas už Didžiosios Britanijos ir JAV valstybių vienybę taikai išlaikyti. Jis įsakmiai nepaminėjo sąjungos, kurios pasiūlymąs Fultone kalboje sukėlė plačių komentarų Didžiojoje Britanijoje ir JAV valstybėse, ir taip pat nepaminėjo Sovietų Sąjungos.

„Visų pirma angliškai kalbančiose tautose turi būti širdžių vienybė, paremta tikėjimu bendrais idealais. Tai aš siūlau, to aš siekiu“, pasakė Churchillis Virginijos parlamente nariams.

„Šiais paskutiniaisiais savo gyvenimo metais aš laikau save šios idėjos nešėju. Tai visai paprasta mintis, kurią gali gerai suprasti ir paremti mūsų šalių žmonės.“

„Tai, mano įsitikinimu, yra didelės daugumos 200.000.000 visame pasaulyje išsisklaidžiusių britų ir amerikiečių noras. Kad tai reiškia mūsų likimą, yra tikra ir aišku. Kaip jis turėtų būti realizuotas ir kada, aš negaliu pasakyti.“

„Vieną dieną aš skaičiau spaudoje, kad vienas anglų didikas, kurio vardas man yra naujas, pareiškė, kad Anglija turėtų sudaryti 49-tąją JAV valstybių sąjungos valstybę. Vakar aš skaičiau, kad vienas gabus laikraštiniukas parašė, jog JAV valstybės neturėtų būti prašomos grįžti į Britų Imperijos sudėtį. Man atrodo, ir aš drįstu sakyti, kad išminties kelias yra kažkur tarp tų abiejų kraštutinumų.“

„Mes turime rasti būdą veikti drauge ne tik karų ir mirštamų

baimės laikais, bet ir taikos laikais“.

SOVIETAI ATSAKO Į JAV NOTAS

Sovietų vyriausybė, atsakydama į JAV vyriausybės notą dėl Bulgarijos vyriausybės papildymo opozicijos atstovais, pareiškė, kad opozicijos atstovai turi būti lojalūs vyriausybei. Kadangi tokio lojalumo nematyti iš Bulgarijos opozicijos pusės, todėl iki šiol nebuvo galima ir vyriausybės praplėsti. Be to, sovietai kaltina JAV pasiuntinį Sofijoje, kad jis kurstas opoziciją Bulgarijoje. Vašingtono diplomatiniai slugsniai sako, kad Maskvos susitarime Bulgarijos opozicijos atstovams jokių sąlygų nebuvo nustatyta. Taip pat Sovietai atsakė į JAV notą Mandžurijos klausimu.

Turinys dar nepaskelbtas. Sovietai jau pradėję evakuoti Mukdeną.

JAV vyriausybės nuomone, sovietai, pareikalavę iš Bulgarijos opozicijos atstovų tam tikrų sąlygų, kurias išpildžius tik jie gali būti priimti į vyriausybę, atsisakė nuo Maskvos susitarimo.

Į Irano reikalais įteiktas notos sovietai dar neatsakė. Manoma, kad jų atsakymas bus išpašus į Višinskio pareiškimą, padarytą STC posėdžiui svarstant Irano klausimą.

Iš Teherano pranešama, kad Azerbeidžano sukilėliai jau pagrobė ir Gailano provinciją, kurią prisijungė prie vadinamosios „autonominės“ Azerbeidžano provincijos.

DANAI KLAUSIA RUSŲ, KADA JIE MANO ISSIKRAUSTYTI IS BORNHOLMO SALOS

Londonas /AP/. Danų Užsienių Reikalų Ministerija pranešė, kad derybos dėl atitraukimo rusų kariuomenės iš Bornholmo salos dar tebevyksta. Tai yra pirma oficiali žinia apie pastangas sutvarkyti politinę problemą, liečiančią abi valstybes. Rusų kariuomenės

skaičius saloje, Kopenhagos žini-
nis, siekias 20.000 karių. Rusai
Bernholmo saloje jau išbuvo 10 mė-
nesių be jokio formalaus susitari-
mo su Danija. Danija nekėlė Bern-
holmo klausimo STOrganizacijoje.
Danijos oficialūs asmenys atsisa-
kė bet ką pareikšti šiuo klausimu,
tačiau privačiai kalba, jog jis
esąs keblus, bet nekeliamas aikš-
tėn bijant ižeisti Maskvą.

Šio nusistatymo danai laikosi
ir paskutiniuose pasitarimuose su
rusais. Danai nereikalauja, kad ru-
sai išsikraustytų, bet tik prašo
iš jų informacijų, kaip ilgai ru-
sai planuoja ten dar pasilikti.

Britai laikosi nusistatymo, kad
Bernholmo klausimas yra tik danų
ir rusų reikalas ir turįs būti iš-
spręstas tiesioginiu Danijos ir
Sovietų Sąjungos susitarimu.

Maskvoje buvo pažymima, kad
rusai nori į šį klausimą įpainio-
ti ir Britaniją, kad ta proga
iškelty britų okupacijos politi-
ką. Maskvai buvo ducta suprasti,
kad anglų kariai tebelaikėmi Da-
nijoje tik dėl dabartinio rusų
nusistatymo Bernholmo klausimu.

Paklaustas dėl britų kariuome-
nės buvimo Danijoje, karinės bri-
tų įstaigos pareiškė, kad ten ne-
są operacinių dalinių. Danijoje
esą tik atstogaujančių karių iš
Vokietijos ir keletas smulkių ad-
ministracinių vienetų Kopenhagos
aplinkėse.

RUSAI KALTINA AMERIKIEČIŲ IS- TAIGAS UŽ DRAUDIMĄ SUSIRINKI-

MIJ

Viena. Rusų komisijos vadovas
N. Bachgorskis, kuris aplankė visas
keturias Austrijos okupacines zo-
nas, kaltina amerikiečių įstaigas,
kad jos nedavusios leidimo masi-
niam darbininkų mitingui rusų de-
legacijai apsilankant Zalburge.
Bachgorskis taip pat kaltina ame-
rikiečių įstaigas, kad jos nedavu-
sios leidimo spaudos atstovams da-
lyvauti rusų delegacijos pasitari-
muose su darbininkų komitetais.

Amerikiečių kompetetingas asmuo
paaiškino, kad masiniam mitingui
leidimas nebuvo ductas dėl to, kad
darbininkai norėję mitingą daryti
darbo valandomis.

JAV valstybių oficialūs asmenys
taip pat pareiškė, kad tik rusų de-
legacija prašiusi leidimų įvažiuo-

ti į amerikiečių zoną, bet nebuvo
prašyta tokių leidimų bet kokiems
spaudos atstovams.

TRUMPOS ŽINIOS

- Teheranas. Pranešama, kad per
pasitarimus Maskvoje Sovietai pa-
reikalavo: 1. Naftos koncesijų Ira-
ne ir 2. Autonomijos Azerbeidžano
provincijai. Irano ministras pirmi-
ninkas šiuos reikalavimus atmetęs.

- Vašingtonas. Spaudos konferen-
cijoje Trumanas buvo paklaustas, ka-
atsitiktų, jeigu sovietai neatkrei-
tų dėmesio į JAV notas. Trumanas
atsakė: „Tai priklausytų nuo laiko
aplinkybių“.

- Čunkingas. Pranešama, kad gen.
Fungs veltui 7 valandas derėjosi s
sovietų karinių pajėgų vadu, prašyd-
mas leisti UNRRAI per Daireno uos
tą siųsti įvairius gaminius jų rei-
kalams Kinijos ir Mandžurijos
gyventojams.

- Hamburgas. Čia pranešama, kad
atsižvelgiant į tiekimų kiekį, feld-
maršalas Montgomerys buvęs pakin-
tas sumažinti maisto normas britų
zonoje. Planuojama mėsos, cukraus
ir žuvų normas padidinti.

- Frankfurtas. JAV trečioji ar-
mija perima visas zonas okupacines
pareigas. Šios armijos štabas iš
Bad Tölz nukeliamas į Heidelbergą.

- Ankara. Turkijos radijas pra-
nešė, kad Turkijos vyriausybė nutar-
įstoti į UNRROS organizaciją ir se-
vo maisto gaminais bei žaliavomis
paremti UNRROS vykdomą pagelbos
darbą.

- Vašingtonas. Šeštadienį W. Chi-
chillis Vašingtone dar kartą pas-
kė kalbą aukštiesiems karininkams
apie JAV ir Anglijos bendradarbia-
vimą. Jo kalbos klausėsi gen. Eisenhoweris ir kiti aukštieji jūrų ir
sausumos karininkai.

- Šangchajus. Į Hunano provincij-
ją, kur siaučia badas, pasiųsta mil-
tų ir kitų maisto gaminių.

- Londonas. Sąjungininkų nutar-
mu, Vokietijai bus palikta 200.000
br. reg. tonų prekybos laivų. Britų
admirolas Alexanderis pranešė, kad
šio karo metu priešas praradęs 78
povandeninių laivų, o D. Britanija -
77.

- Britų įstaigos praneša, kad
pirmieji rusų žurnalistai atvyks
į britų zoną ir čia išbus 10 dienų.

- Delhi. Parlamentui įteiktas
nepasitikėjimo pareiškimas vyriau-
sybei.